

публічний характер, формальність, гласність рішень, чітко визначений предмет регулювання та різноманітність форм (ухвали, доручення, звернення, заяви, статuti тощо).

ЛІТЕРАТУРА

1. Муніципальне право України: підручник / Кол. авт.; За ред. В.Ф. Погорілка, О.Ф. Фрицького. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
2. Муніципальне право України: підручник / В.Ф. Погорілко, О.Ф. Фрицький, М.О. Баймуратов та ін.; За ред. В.Ф. Погорілка, О.Ф. Фрицького – Стер. вид. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.
3. Батанов О.В., Волошин Ю.О., Маліков С.В. Статут територіальної громади: проблеми теорії практики. Статут територіальної громади Маріуполя / За загальною редакцією В.Ф. Погорілка. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Маріупольський гуманітарний інститут, 2004. – 192 с.
4. Свирский Б.М. Государственное строительство и местное самоуправление в Украине: учеб. пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – Харьков: ЭСПАДА. – 2004. – 304 с.
5. Пацурківський П.С. Проблеми теорії фінансового права. – Чернівці: ЧДУ, 1998. – 275 с.
6. Источники современного российского права: некоторые проблемы систематизации [„Актуальные пробл. теории и истории государства и права”] Материалы междунар. науч.-теорет. конф. – Санкт-Петербург; (24 декабря 2003 г.) – Ч. 1 / Под общ. ред. В.П. Сальникова, Р.А. Ромашова. – СПб: Санкт-петерб. ун-т МВД России, 2004. – С. 140.
7. Лукьянова Е.А. Закон как источник советского государственного права / Е.А. Лукьянова. – М.: Моск. гос. ун-т, 1988. – С. 15.
8. Котюк В.О. Теорія права: Навчальний посібник / В.О. Котюк. – К.: Вентурі, 1996. – 208 с.
9. Мицкевич А.В. Акты высших органов Советского государства / А.В. Мицкевич. – М.: Юрид. лит., 1967. – 175 с.
10. Новицкий И.В. Источники советского гражданского права / И.В. Новицкий. – М.: Госюриздат, 1959. – 160 с.
11. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. – 584 с.
12. Константи́й О.В. Джерела адміністративного права України: дис. к.ю.н. 12.00.07 Константи́й Олександр Володимирович. – Х., 2000. – 170 с.
13. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології. Монографія. – К.: ТОВ «Видавництво „Юридична думка”», 2008. – 336 с.

УДК 342.3: 061.1: 316.462 (477)

ПРОФЕСІЙНІ ПРАВНИЧІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ ТА ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ РІЗНОВИДІВ ВЗАЄМОДІЇ

Віхляєв М.Ю., аспірант

Запорізький національний університет

У цій статті здійснюється ґрунтовне дослідження правових аспектів взаємодії професійних правничих громадських організацій України та органів державної влади, пропонується кваліфікаційний розподіл

зв'язків, які виникають під час цієї взаємодії, аналізується стан їх нормативно-правового регулювання при визначенні проблем та недоліків останнього.

Ключові слова: взаємодія, професійні правничі громадські організації, зв'язки, органи державної влади.

Вихляев М.Ю. ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ ЮРИДИЧЕСКИЕ ОБЩЕСТВЕННЫЕ ОРГАНИЗАЦИИ УКРАИНЫ И ОРГАНЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ: ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ РАЗНОВИДНОСТЕЙ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ / Запорожский национальный университет, Украина

В данной статье осуществляется исследование правовых аспектов взаимодействия профессиональных юридических общественных организаций Украины и органов государственной власти, предлагается квалификационное распределение связей, возникающих при этом взаимодействии, анализируется состояние их нормативно-правового регулирования при определении проблем и недостатков последнего.

Ключевые слова: взаимодействие, профессиональные юридические общественные организации, связи, органы государственной власти.

Vikhliaiev M.Y. PROFESSIONAL LAW PUBLIC ORGANIZATIONS OF UKRAINE AND PUBLIC AUTHORITIES: LEGAL ASPECTS OF THE TYPES OF INTERACTION / Zaporizhzhya national university, Ukraine

In this article author investigates legal aspects of the interaction of professional law public organizations of Ukraine and public authorities, offers the qualification of ties, which occur during this interaction, analyzes the status of their legal regulation in determining it's problems and shortcomings.

Key words: interaction, professional law public organizations, communications, public authorities.

У контексті поступового реформування органів державної влади в Україні та державного управління, яке здійснюється ними, при подальшому впровадженні принципів демократизму, гуманності, гласності та прозорості виникає необхідність залучення громадськості (окремих осіб та їх різноманітних громадських об'єднань) до важливих державотворчих процесів як всеукраїнського, так і місцевого значення з метою урахування громадської думки задля прийняття рішень та вчинення дій органами державної влади одночасно ефективних як для державних органів, так і для громадськості та її окремих представників. В останні роки в Україні все більше підвищується роль професійних правничих громадських організацій у різних сферах державотворення порівняно з іншими видами громадських організацій, що пов'язано з особливою ролі юристів у суспільстві (членів вказаних організацій) як представників однієї з найвпливовіших професій, які займають відповідальні посади в органах виконавчої гілки влади, правоохоронних та судових органах, є відомими та досвідченими адвокатами або нотаріусами. Під час діяльності професійних правничих громадських організацій, пов'язаної з залученням до різноманітних обговорень, конференцій, спільних проектів, у них виникає численна кількість взаємних зв'язків з органами державної влади. Ці зв'язки у своїй системній сукупності є взаємодією між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади.

У вітчизняній правовій науці, у тому числі в адміністративно-правовій, у різні історичні періоди вчені: А.А. Алієва, Д.А. Алімов, О.М. Ващук, Н.П. Гасва, М.І. Данченко, А.А. Дарков, Є.Є. Додіна, Л. О. Ємець, В.В. Кравченко, О.П. Кушніренко, І.М. Рожко, Т.М. Слінько, С.А. Солдатов, С.С. Студенікіна, А.П. Ткачук, І.Б. Усенко, С.С. Юрьєв, Ц.А. Ямпольська, – приділяли увагу лише загальним питанням взаємодії громадських організацій з органами державної влади, яка відбувається при здійсненні останніми адміністративно-регулюючого впливу, при відсутності акценту на взаємовідносини професійних правничих громадських організацій та органів державної влади.

Метою цієї статті є проведення ґрунтовного дослідження правових аспектів взаємодії професійних правничих громадських організацій та органів державної влади, визначення особливостей останньої в тому числі через кваліфікаційний розподіл.

Під професійними правничими громадськими організаціями в цій статті необхідно розуміти некомерційні, недержавні, добровільні об'єднання правників (юристів), засновані на членстві та на основі сумісної діяльності, самоорганізації, самооплати, самоврядування з метою задоволення професійних інтересів її членів, які створені та функціонують відповідно до Конституції України, Закону України «Про об'єднання громадян» та власних внутрішніх нормативних актів [1, 115]. Професійні правничі громадські організації виокремлюються в середовищі громадських організацій завдяки наявності специфічних ознак, які в сукупності притаманні лише їм, а саме: 1) об'єднання виключно правників (юристів) у якості їхніх членів; 2) професійна спрямованість діяльності; 3) порядок створення та функціонування відповідно до

Закону України «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 року (з наступними змінами та доповненнями) [1, 115].

Довідкова література, зокрема тлумачні словники, визначають поняття «взаємодія» як «1) взаємний зв'язок між предметами в дії, а також погоджена дія між ким-небудь, чим-небудь; 2) участь у спільній роботі, діяльності, співробітництво, спільне здійснення операцій, угод» [2]. Слід зазначити, що спільні зв'язки, які виникають між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади, можна розподілити на дві великі групи. До першої групи слід віднести зв'язки між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади, які виникають під час здійснення останніми адміністративно-регулюючого впливу щодо перших у рамках адміністративно-правового регулювання їхньої діяльності (наприклад, під час процедури притягнення до адміністративної відповідальності професійних правничих громадських організацій, реєстраційних та контрольних процедур). Під час цих взаємовідносин професійні правничі громадські організації виступають як об'єкт регулювання, на який здійснюється відповідний адміністративно-регулюючий вплив імперативного характеру, у порядку та в межах, які передбачені діючим законодавством України. Друга група взаємовідносин між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади характеризується відсутністю адміністративно-регулюючого впливу та участю вказаних організацій у цих відносинах як суб'єкта, які є рівноправними з органам державної влади (наприклад, спільне проведення заходів, спільна реалізація проектів). Слід акцентувати увагу, що в цій статті, головним чином, будуть розглянуті взаємовідносини між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади, які належать саме до другої групи.

Враховуючи наведене довідкове загальне визначення поняття «взаємодія» та наведений розподіл спільних зв'язків, які виникають між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади, можна визначити взаємодію професійних правничих громадських організацій України з органами державної влади як взаємні зв'язки між ними, що виникають під час їхньої погодженої спільної роботи, діяльності, співробітництва, а також під час здійснення адміністративно-регулюючого впливу органів державної влади на професійні правничі громадські організації.

Відомий радянський учений-адміністративіст Ю.М. Козлов розподіляв форми та методи роботи радянських громадських організацій на дві групи: правові та неправові. Під неправовими формами та методами роботи він розумів усі дії громадських організацій, які не створюють юридичних наслідків та які складають основний обсяг їх діяльності. Правові форми та методи діяльності, які відповідно створюють юридичні наслідки та зустрічають надзвичайно рідко, застосовуються, на думку Ю.М. Козлова, у процесі правоохоронної, правовиконавчої, правотворчої діяльності громадських організацій [3, 133-134].

У вітчизняній адміністративно-правовій доктрині форми державного управління залежно від значення наслідків, які виникають у результаті використання цих форм, також поділяють на правові та неправові. В.К. Колпаков зазначає, що до правових належать форми, використання яких спричиняє виникнення юридичного ефекту. Зокрема, видання юридичних актів, застосування примусових заходів тощо. Такі форми виступають як юридичні факти і можуть формувати адміністративно-правові відносини. До неправових належать форми, які безпосередньо юридичного значення не мають і не спричиняють виникнення адміністративно-правових відносин. Такі форми або передують правовим (проведення ревізії, за результатами якої видається юридичний акт), або настають за ними (нарада з приводу реалізації юридичного акта) [4, 104].

За аналогією розглянутих розподілів форм та методів діяльності громадських організацій та форм державного управління можна здійснити класифікацію зв'язків, які виникають під час взаємодії органів державної влади та професійних правничих громадських організацій, на правові та неправові. Правові зв'язки породжують юридичні наслідки та виникають, у переважній більшості, саме під час здійснення адміністративно-регулюючого впливу органів державної влади на професійні правничі громадські організації (наприклад, державна реєстрація міської професійної правничої громадської організації виконавчим комітетом відповідної міської ради). Неправові зв'язки відповідно не створюють юридичних наслідків та виникають у переважній більшості під час взаємодії органів державної влади та професійних правничих громадських організацій як рівноправних суб'єктів при відсутності адміністративно-

регулюючого імперативного впливу (наприклад, до участі в III Щорічному Форумі з корпоративного права Всеукраїнської професійної правничої громадської організації «Асоціація правників України», який відбувся 31 жовтня 2008 року, був залучений в якості доповідача в. о. Голови Антимонопольного комітету України Олександр Мельниченко, який розповів присутнім провідним юристам України про діяльність державного органу, який він очолює, у процесі регулювання угод, пов'язаних зі злиттям та поглинанням господарських товариств [5, 4-5]). Зважаючи на те, що неправові зв'язки не породжують юридичних наслідків, не слід помилково зменшувати їх значення, а також необхідність їх нормативно-правового регулювання, оскільки ці зв'язки передують правовим зв'язкам (наприклад, прийняття Верховною Радою України нового закону, що врегульовує діяльність представників певної правничої професії з урахуванням попередньої висловленої позиції представників професійних правничих громадських організацій), або настають за ними (наприклад, спільне обговорення прийнятого державним органом юридичного акту при залученні представників професійних правничих громадських організацій з метою його роз'яснення).

Залежно від ініціатора зв'язків у процесі взаємодії її можна розділити на два різновиди: взаємодія, де ініціатором виступає орган державної влади (наприклад, 15-16 жовтня 2009 року у м. Києві відбувся Конференційний Форум України, ініційований та організований Антимонопольним комітетом України за інформаційної підтримки Всеукраїнської професійної правничої громадської організації «Асоціація правників України», головною метою якого було забезпечення покращення розуміння та комунікації між бізнесовими колами та Антимонопольним комітетом України [6, 5]), та взаємодія, де ініціатором виступає професійна правнича громадська організація (наприклад, подання заяви професійної правничої громадської організації до органу державної влади з проханням скасувати протиправний правовий акт).

Залежно від рівня, на якому відбувається взаємодія, можна виокремити взаємодію всеукраїнського рівня (взаємодія центрального органу виконавчої влади та керівного або виконавчого органу всеукраїнської професійної правничої громадської організації) та місцеву взаємодію, яка відбувається в межах певної адміністративно-територіальної одиниці (взаємодія певного територіального управління органу державної влади та відповідного місцевого осередку всеукраїнської професійної правничої громадської організації або місцевої професійної правничої громадської організації).

Також слід зазначити, що цілком можливим є виокремлення різновидів взаємодії залежно від її безпосереднього нормативно-правового закріплення та регулювання, а саме: взаємодії, яка отримала безпосереднє нормативно-правове регулювання (наприклад, відносин, які виникають між місцевою професійною правничою громадською організацією та територіальним управлінням Міністерства юстиції України під час проходження процедури державної реєстрації громадської організації), взаємодії, яка опосередковано врегульована діючим законодавством (наприклад, участь представника Міністерства юстиції України в заході професійної правничої громадської організації, присвяченому правовій тематиці; діюче законодавство безпосередньо не закріплює обов'язок участі представників Міністерства юстиції України в подібних заходах, проте її необхідність впливає із завдань Міністерства юстиції України, які закріплені в Указі Президента України від 30 грудня 1997 року (з наступними змінами та доповненнями) «Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України»: забезпечення реалізації державної правової політики, сприяння розвитку правової науки, формування у громадян правового світогляду тощо [7]).

Залежно від сутності та спрямованості взаємодії варто вести мову про:

1) Організаційну взаємодію, яка виникає під час організації спільних заходів та під час реалізації спільних проектів, які відбуваються як за ініціативою професійних правничих громадських організацій, так і за ініціативою органів державної влади або лише з залученням до участі в заході представників вказаних громадських або державних утворень (наприклад, у рамках проекту «Сприяння облаштування робочого місця адвоката в судах та організації роботи сучасного офісу адвоката» Всеукраїнської професійної правничої громадської організації «Спілка адвокатів України» відбувається її взаємодія з Державною судовою адміністрацією України [8]).

2) Представницьку взаємодію, яка виникає під час діяльності професійних правничих громадських організацій, спрямованої на представництво інтересів вітчизняної правничої

спільноти або окремих її складових у зносинах з органами державної влади (наприклад, направлення офіційного звернення професійної правничої громадської організації до певного органу державної влади).

Окремо серед представницьких зв'язків необхідно виділити групу зв'язків, які виникають між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади у зв'язку з участю представників професійних правничих громадських організацій як членів у діяльності громадських рад, консультативно-дорадчих органів, які створюються при Президенті України, комітетах Верховної Ради України, міністерствах, державних комітетах та інших центральних органах державної влади, а також при обласних та районних державних адміністраціях (наприклад, Президент всеукраїнської професійної правничої громадської організації «Асоціація правників України» Сергій Коннов та Голова Піклувальної Ради цієї організації Василь Кисіль є членами Національної комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права, яка є консультативно-дорадчим органом при Президенті України та яка створена та функціонує з метою об'єднання зусиль органів державної влади, політичних партій, громадських організацій, інших інститутів громадянського суспільства для зміцнення в Україні демократії та утвердження верховенства права [9, 2]). Функціонування при органах державної влади громадських рад є формою дорадчої демократії та провідним механізмом залучення громадськості до прийняття рішень, який вже давно є поширеним у практиці європейських країн та в останні роки стає розповсюдженим у діяльності вітчизняних органів державної влади [10, 5]. Наприклад, відповідно до Положення про Національну комісію зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права, затвердженого Указом Президента України від 5 липня 2005 року № 1049/2005 (з наступними змінами та доповненнями), її рішення є обов'язковими для розгляду органами виконавчої влади та посадовими особами, яким вони адресовані [11]. Надзвичайно важливою є роль у діяльності подібних консультативно-дорадчих органів саме членів професійних правничих громадських організацій, які належать до однієї з найвпливовіших професій в Україні, значна кількість представників якої безпосередньо беруть участь у важливих державотворчих процесах як безпосередньо під час своєї основної трудової діяльності, так і на громадських засадах у рамках проектів професійних правничих громадських організацій.

3) Захисну взаємодію, яка існує місце між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади у випадках порушення останніми прав представників правничого фаху, протиправних дій щодо них, у випадках прийняття рішень, які суперечать діючому законодавству. Наприклад, у березні 2010 року Президент Всеукраїнської професійної правничої громадської організації «Спілка адвокатів України» звернулася до Генерального прокурора України, до Уповноваженого Верховної Ради України з захисту прав людини, народних депутатів України щодо порушень правоохоронцями професійних прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності, що відбулися в Одесі та в Севастополі [12].

4) Взаємодію під час розробки та лобювання прийняття нормативно-правових актів, які врегульовують як діяльність представників окремих правничих професій, так і інші важливі правовідносини. Наприклад, з 2009 року Всеукраїнська професійна правнича громадська організація «Асоціація правників України» ініціювала проведення регулярних зустрічей із народними депутатами України та міністрами України з метою обговорення існуючих проблем діючого законодавства, шляхів його реформування та перспектив прийняття законопроектів, розроблених представниками вказаної громадської організації [13, 4]. Подібний вид взаємодії став надзвичайно поширеним в останні роки, що було спричинено намаганнями адвокатів України та їхніх громадських об'єднань вдосконалити діюче законодавство України, яким врегульовується діяльність вітчизняних адвокатів.

Залежно від органу державної влади, з яким відбувається взаємодія професійних правничих громадських організацій, варто вести мову про: 1) взаємодію з Президентом України; 2) взаємодію з Верховною Радою України; 3) взаємодію з органами виконавчої влади.

Слід зазначити, що розглянуте різноманіття різновидів взаємодії професійних правничих громадських організацій та органів державної влади не має належного нормативно-правового регулювання. Нормативне врегулювання, головним чином, отримали зв'язки, які виникають саме під час здійснення адміністративно-регулюючого впливу органів державної влади на професійні правничі громадські організації, проте при наявності значної кількості застарілих та недосконалих норм, які створюють проблеми при діяльності професійних правничих

громадських організацій. Зв'язки, які виникають між професійними правничими громадськими організаціями та органами державної влади під час їхнього співробітництва, залучення представників правничої спільноти до прийняття важливих управлінських рішень на правах рівноправних суб'єктів, у свою чергу, недостатньо нормативно визначені, в основному їх нормативну базу формують декілька підзаконних актів органів виконавчої влади ситуаційного та організаційного характеру, які приймалися задля забезпечення державної підтримки важливих всеукраїнських заходів професійних правничих громадських організацій (переважно всеукраїнської правничої громадської організації «Союз юристів України») та нормативно-правові акти, які врегульовують діяльність вже згаданих консультативно-дорадчих органів при органах державної влади, які також містять численну кількість недосконалих норм щодо порядку формування вказаних органів, правового статусу їхніх членів, форм та методів роботи цих органів, які, у свою чергу, породжують ряд проблем безпосереднього функціонування цих органів, які, у переважній своїй більшості, створенні формально та надзвичайно рідко провадять свої засідання.

Отже, розглянуті різновиди взаємодії професійних правничих громадських організацій України з органами державної влади та їхнє важливе значення для здійснення ефективного державного управління та регулювання при вказаних недоліках та прогалинах їхнього нормативно-правового регулювання безумовно свідчать про необхідність прийняття нового нормативно-правового акта, яким би належним чином врегульовувались вказані зв'язки, надавались права професійним правничим громадським організаціям в участі у вказаній взаємодії (наприклад, обов'язковість проведення громадської експертизи проектів нормативно-правових актів, які стосуються трудової діяльності представників правничих професій) та передбачалась обов'язковість врахування позиції професійних правничих громадських організацій при прийнятті рішень органами державної влади та відповідний порядок їх врахування. Вказане реформування забезпечить ефективність та узгодженість діяльності одночасно органів державної влади, професійних правничих громадських організацій та безпосередньо представників правничої професії (адвокатів, нотаріусів, прокурорів, представників юридичних вищих навчальних закладів тощо) під час виконання ними свої трудових функцій, які, як вже зазначалося, є провідними в державотворчих процесах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Віхляєв М.Ю. Професійні правничі громадські організації як суб'єкт адміністративно-правових відносин: поняття, ознаки, класифікаційний розподіл / М.Ю. Віхляєв // Митна справа. – 2009. – № 5, ч. II. – С. 109-115.
2. Портал української мови та літератури. – Взаємодія. – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.slovnyk.net/?swrd=%E2%E7%E0%BA%EC%EE%E4%B3%FF+&x=0&y=0>.
3. Административное право (Общая и Особенная части) / Под. ред. Козлова Ю.М. – М.: Юридическая литература, 1968. – 576 с.
4. Колпаков В.К. Адміністративне право України / Валерій Костянтинівич Колпаков. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 544 с.
5. У Києві пройшов II Щорічний Форум з корпоративного права Асоціації правників України // Вісник Асоціації правників України. – 2008. – № 11 (35). – С. 4-5.
6. У Києві пройшов перший Конкурентний Форум України // Вісник Асоціації правників України. – 2009. – № 11 (47). – С. 11.
7. Указ Президента України від 30 грудня 1997 року (з наступними змінами та доповненнями) «Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України». – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1396%2F97>.
8. Сприяння облаштуванню робочого місця адвоката в судах та організації роботи сучасного офісу адвоката. – Офіційний сайт ВГО «Спілка адвокатів України» – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.cay.org.ua/ua/62/index.html>.

9. Представники АПУ взяли участь у обговоренні Концепції державної політики в галузі прав людини // Вісник Асоціації правників України. – 2009. – № 3 (39). – С. 2.
10. Громадські ради в Україні. Довідник // Упорядник М. Лациба. – К: Укр. незалеж. центр політ. дослідж., 2003. – 232 с.
11. Указ Президента України від 5 липня 2005 року №1049/2005 (з наступними змінами та доповненнями) «Про Національну комісію зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права». – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1049%2F2005>.
12. Посягання на права адвокатів. – Офіційний сайт ВГО «Спілка адвокатів України» – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.cay.org.ua/ua/3/465/index.html>.
13. Асоціація правників України починає проводити регулярні зустрічі з парламентарями // Вісник Асоціації правників України. – 2009. – № 2 (38). – С. 4.

УДК 342.97:336.732 (477)

ПОНЯТТЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ, ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ЯКИХ Є ОБ'ЄКТОМ АДМІНІСТРАТИВНО- ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ДОКТРИНАЛЬНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ

Довгополик А.А., аспірант

Запорізький національний університет

Стаття присвячена поняттю кредитних спілок, порядок створення і діяльності яких є об'єктом адміністративно-правового регулювання, в аспекті доктринального дослідження та законодавчого визначення.

Ключові слова: кредитна спілка, об'єкт адміністративно-правового регулювання, фінансова установа, неприбуткова організація, фінансові послуги.

Довгополик А.А. ПОНЯТИЕ КРЕДИТНЫХ СОЮЗОВ УКРАИНЫ, ПОРЯДОК СОЗДАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОТОРЫХ ЯВЛЯЕТСЯ ОБЪЕКТОМ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ: ДОКТРИНАЛЬНОЕ ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЕ ЗАКРЕПЛЕНИЕ / Запорожский национальный университет, Украина

Статья посвящена понятию кредитных союзов, которые являются объектом административно-правового регулирования, в аспекте доктринального исследования и законодательного определения.

Ключевые слова: кредитный союз, объект административно-правового регулирования, финансовое учреждение, неприбыльная организация, финансовые услуги.

Dovgopolyk A.A. CONCEPT OF CREDIT UNIONS OF UKRAINE, ORDER OF CREATION AND ACTIVITY OF WHICH IS OBJECT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION: DOCTRINE DETERMINATION AND LEGISLATIVE FIXING / Zaporizhzhya national university, Ukraine
The article is devoted to the concept of credit unions which are the object of the administrative and legal regulation, in the aspect of doctrine research and legislative determination.

Key words: credit union, the object of administrative and legal regulation, financial institution, non-profit organization financial services.

Кредитні спілки є об'єктом комплексного правового регулювання, на них поширюється дія норм різних галузей права: цивільного – у частині захисту майнових та немайнових інтересів, укладання договорів про надання фінансових послуг; фінансового – відносно мобілізації, розподілу і використання фінансових ресурсів; господарського права – стосовно здійснення господарської діяльності; кримінального – щодо кваліфікації злочинних діянь та покарання за скоєні злочини у сфері надання та отримання фінансових послуг тощо. Проте, чи не найважливішою галуззю права, що регламентує діяльність кредитних спілок, є адміністративне право. Саме норми адміністративного права визначають процедуру створення, державної